

SELMECBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.
SELMEC-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
Nyilvánt. díja soronként 20 fillér.

Felétős szerkesztő és lapfajdosos:
KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő
Joerges Ágost özvegye és fia
céhez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Városok tisztviselői.

A törvényhatósági városok polgármesterei a múlt héten tiszteltek Tisza István grófnál, Magyarország miniszterelnökénél.

Tisztelőkiket és bizalmukat fejezték ki előtte, de kifejezést adtak annak is, hogy a magyar városok alig-alig képesek már megfelelni annak a nagy feladatnak, amelyet rájuk ró a nemzet haladásának nagy munkája.

Adósságokkal küzdenek a városok; polgáraik, a gazdák, az iparosok, a kereskedők alig-alig képesek fizetni a nagy adókat és pótdalókat.

Bizony nehéz a városok helyzete s annál nehezebb, mert az általános fizetési javítási mozgalomban nem sokáig zárközhathatnak el attól a kötelességtől, hogy saját tisztviselőik fizetését is megjavítsák.

Nem sokáig zárközhathatnak el, mert a mai drága világban, mikor azt látjuk, hogy a legmagasabb trónról a legutolsó munkásig hol civilista, hol fizetés, hol bér-emelés címén mindenki fizetés emelést kér és kap, a folyton fokozódó drágaság előbb-utóbb arra kényszeríti a városok tisztviselőit is, hogy tisztességes és nehéz munkájuknak bár csak megközelítő javadalmazást kérjenek.

A megyei tisztviselők, akik semmivel nem végeznek nehezebb vagy fontosabb munkát, Tisza István gróf miniszterelnök s illetőleg az ország jóvoltából elég tűrhető fizetési viszonyok közé jutottak, s a megyei tisztviselőkhöz képest városi tisztviselők,

különösen egy-egy városban, így Selmecbányán is, igazán nyomorúságosan vannak fizetve.

Előttünk van az a kimutatás, amely szerint Hont vármegye az 1904. évi X. t.-c. alapján megállapította tisztviselőinek fizetését. Ide iktartjuk a kimutatás s utána Selmecbánya város tisztikarának fizetési kimutatási táblázatát. Megláthatja e kimutatásokból bárki az óriási különbséget, a mely a hontmegyei és a Selmecbánya városi tisztviselőknél fizetése között van.

Á l l á s	Fizetés koronában	Lakpénz koronában
Alispán	7200	term.
Főjegyző	4800	720
Árvaszéki elnök	4800	720
Tiszti főjegyző	5400	720
Főorvos	4000	term.
I. aljegyző	3600	600
Főszolgabíró	4800	720
Árvasz.ülnök, elnök h.	4000	600
II. oszt. aljegyző	2800	480
Árvaszéki jegyző	2900	480
Szolgabíró	2600	480
Levélárnok	2900	480
III. aljegyző	2900	420
Járásorvos	2000	350
árvasz. kiadó, nyilvt.	2200	420
— iktató, iratt.	2200	420
Közigazgatási iktató	2200	420
Közigazgatási kiadó	2200	420
Járási írnok	1600	300
Árvaszéki írnok	1600	360

Sorszám	Á l l á s	Fizetés és lakpénz	
		Korona	Korona
1.	Polgármester	4000	600
2.	Polgármester helyettes	2800	500
3.	Főjegyző	2800	500
4.	Tanácsos	2800	500
5.	Aljegyző	2000	350
6.	Levélárnok	2000	350
7.	Tiszti főorvos	1800	500
8.	Tiszti alorvos	400	00
9.	Tiszti ügyész	1600	500
10.	Iktató	1200	300
11.	Kiadó	1200	300
12.	Írnok	1100	300

1.	R.-főkapitány	2800	300
2.	R.-alkapitány	2200	350
3.	R.-fogalmazó	1100	300
4.	R.-írnok	1100	300

1.	Főszámvevő	2600	400
2.	Pénztárnok	2400	400
3.	Számtiszt	1500	300

Elteltek attól, hogy a magasabb tisztviselők fizetése között igen nagy a különbség, szembevetve azt, hogy az egyszerű kezelési munkát végző, és jöforman semmi képesítéshez nem kötött állásban levő tisztviselő jobban vannak fizetve mint Selmecbányán a jogi kvalifikációhoz kötött rendőralkapitányi, levélárnoki, aljegyzői állások s majdnem úgy mint a nehéz fele-

Amit a hónap hoz.

Lenn az utcán hédél szél súvít, itt fenn a szobában nyájas, marasztó meleg pattog. Úlök a tűz előtt, s ahogy szítom, azon tűnődöm, mennyire tökéletlen szerzsám a kályha.

Hogy nem alapult még meg a Vulkanii Hókiaknázó Részvénytársaság, mely a föld méhének izzó tüzeit enyhé melegéé lobasztva, csőrendszeren vezetné lakásunkba, mint a vizet s a gázt.

A Gellérthegynek vulkáni magjával, artziéi kútféjek hőjével fűteni lehetne az egész ország városait, falvait és tanyaíát, s tavaszi virulásra serkenteni a fagy alatt megdermedült földet; sőt náraues-erdőt fakasztani, mirtuszserzést támasztani ott, ahol a szívós akác kúrd a sivó homokkal és hőséttel egy-egy fanyar gyökérszalag az amerikai jövevény, a bogárdúló venyige.

Csak a maga silány valójában mutatkozik ez a hivalkodó csoda-korszak, midőn nem ott s nem akkor bir kedvére keresztelni esőt s szelet, hűvösét, ahol s amikor arra szükség van.

Bizony tökéletlen szerzsám ez a kályha s megérdemelné, hogy a régi elfelejtett koppanzó sorsára jusson. Pedig mennyi szép ének zengett a kandallóról! (Melynek minálunk kályha a neve.) Újabban épitenek is kandallót az új ebédőbe, hogy stüliserke legyen, azzal beelátlítják a gázsemetétt, vagy kinevezik kandallóvá a regenerátort s ezzel a talmszággal ismét csufát tetők egy kedves régi eredit.

Van amolyan légfűtés is. De ez minden meleg volta mellett hideg. Nem is annyira az egyetlenes fűtés szölitotta életre, mint inkább a szükre szá-

bot lakásunk szorított rá: kályha ne fogja el a helyet a kondignációs tea-asztal, vagy ama bálvány elől, melynek neve buffet. (Magyarul kredenc.)

Ebben a pillanatban valami megrozgett az elmém. Az a kicsi démon, amely önmagunkkal veszeljt össze bennünket: az ellenmondás. Hogy mit is kívánom én mindezeket a dolgokat? Megváltotta-e a küzdő embert a gőz, a gáz, a villám? A tudomány magasára emelkedett hygiene nem győzi számon tartani az ezerféle bacillust, mely azóta főcánok csak igazában s mélylezi meg milliók vért, amióta fölledezték. Mert hogy soha azelőtt nem volt annyi nyaralya a világon, mint a mióta felismertük a gerjesztőt. Sivatag orosz-lána, dzsungel tigrise, a Brazília őrsenegeteinek forró zombékjaival kinyúló vipera nem irtott ki annyi embert, mint az a parányiság, amelyből százezer fér el akkora helyen, mint a mekkora az én bajuszom szátlának az átmetszete.

Gőz-daru és kimarjult váll. Villamos vasut s a farsadg miatt sajtó láb. S még egy esomó ilyen életent. S valamennyi meghazudtolja annak a bizonyos haladásnak u. n. áldásait. Sem Edison, sem Cuore meg nem váltották az emberiséget. Mért is hal meg öten ugyan-egy pillanatban épp annyi ember, mint amennyi mezsabál? Mért hogy ma még sürűben, mint azelőtt: akkor ít asztalhoz a tisztá erkölcs, midőn a bün már elődött.

S mindent a fonákságot betetőzi a nekiszabadult asszony, aki abban keresi az igazságot, hogy elrugja magától női voltát s heáll a férfi-

ember vetélytársának, holott ő az alkotó természet a férfi segítőjének rendelé.

S közben egymás hegyin-hátán rohannak előre a legesodátatosabb találmányok és fölfedezések: a kőfalat átvilágító Röntgen-sugár, a villamos távlatás, a szurok-érből kiesholt radium az ő kifogyhatatlan világitó és melegítő energiájával, az örök mozgás és a — halhatatlanság, az Andrenin, amely új életre költi a merev holtat. Már most még csak a Marsbeliekkel értünk meg egymást — azután se biblia, se mióként, a magunk izlése szerint rendezzük be a tárgyakat, amit nem lesz egyéb, mint a végtelenbe nyúló fontátása a jelennek minden ades megszokásai val.

De még itt sinezen vége a csodáknak. Mr. Lumineux — onen et nomen — a camera obscura fehér lapjára valódtól utótt minden mozgó emberstől s állatostul, a vidéket, az eget az ő csillagjával a maga színében s ragyogásában akarja oda rögzíteni. Rögzített is már belőle egy darabot. A maga valóságában láttam azt a szép erecl lenyánt, aki elomolva zsolyában, szinte pihegni látszott s kebelén a rózsza megrozdukt és illatozott.

És int már a psychographus is, aki röntgeni alapon neki szögezi az ő kérlelhetetlen esövét az én becses fejemenek s lefénypárpája belőle az én sanaryar pár gondolatomat. Leleknek minden gerjedéseit, feltett gyöngyszemétt kisedi belőlem mint kuglófótt a mazsolaszemetet. Mi lesz a világból? Mikor mosolyogva s áradó öntözsváló közzöntem az én látogatómát: ő a psychographionjával azt olvassa ki az agyamból, hogy: «Virt-

lösséggel járó főszámvevői s pénztárnoki állások.

Tisza István gróf miniszterelnök a munka embere. A munkás ember a munkát és munkást meg tudja becsülni: nincs kétségünk abban, hogy méltányolni fogja azt a munkát is, amelyet a városok tisztviselői végeznek a városi és állami közigazgatás érdekében.

Meg is ígérte, hogy segíteni fog a városok helyzetén s a városok tisztviselőinek fizetéséről is gondoskodni fog: ámdé mint mindenki látja az utóbbi időben a fizetés javítások, hadserogere való kiadások, udvartartási költség emelések annyira igénybe veszik az állampénztárt s illetőleg az adózó polgárok zsebéét, hogy bár távolról sem akarunk kételkedni a miniszterelnök szavatartásában, de aggályunkat fejezzük ki az iránt, hogy a legjobb akarat mellett is lehetetlen lesz beváltana ígérte s a biztosra mondhatjuk, hogy a közel jövőben erre kilátás nem igen van.

A fizetés javítási országos mozgalmakat mi indította meg?

A drágaság, amely pár év óta észlelhető az egész országban, s amely hovatovább nagyobb lesz, s az idei rossz esztendőben bizonyára eddig nem tapasztalt mértékben fog emelkedni.

A városi tisztviselők tehát ezekben a nehéz időkben ép azzal a kis fizetéssel lesznek kénytelenek megélni, amelylyel még a jobb időkben is igazán művészet volt éhen nem halni.

Ugy halljuk mozgalom indult meg a törvényhatósági bizottság tagjai közt az iránt, hogy amíg az ígért fizetés javítás kérdése vagy így vagy úgy megoldható lesz, **drágasági pótlék** rendszeresítésével segítsenek valamit a város tisztviselőinek helyzetén. Aki csak a legkisebb-bellátással van is, helyesli és pártolja e mozgalmat.

Helyesüljük és pártoljuk mi is, mert be kell látnunk, hogy a város közönsége most többel képtelen tenni, de egyuttal most is, mint annyiszor és mindig, arra hívjuk fel a város vezetőinek figyelmét, hogy tegyék lehetővé a tisztviselői fizetés végeleges rendezését is. Tegyük lehetővé az egy és más

irányban könnyen elérhető takarékossággal, és amit nekünk meg hangoztatni azzal, ami a legnagyobb teherrel nehezedik e város közönségére: **az iskolák államosításával.**

Közgyűlés.

Ünnepi színezete volt a törvényhatósági bizottság e havi közgyűlésének, ünneppé tette az, hogy a gyűlésen nyújtotta át Lits Gyula főispán Farbak Istvánnak, a Vörös kereszt-selmebányai választmányra elnökének az Erzsébet-rend keresztjét. Az ünneppélyre eljötték a megyletek elnökei, s eljötték mindazok, akiknek ordójuk van. Lits Gyula főispán elnököt az ülésen is igen szép beszéd kíséretében adta át a kitüntetés rendet az ünnepeit elnöknek, kit Vörös Ferenc is költői képekben gazdag szép beszéddel dűvöztölt.

A gyűlés egyébkép a szokott renddel folyt le. Tudomásul vettek a városatyák egy csomó bejelentést s örömmel hallották, hogy Vihnye-fürdőt mégis érdemes volt fejleszteni annyira is, amennyire fejlesztették, mert bususan behozza a kamatokat.

Tudostásunk a következő:

Elnök: Lits Gyula főispán.

Jegyző: Vörös Ferenc tb. főjegyző.

Jelenvoltak: Altman Imre, Arthold Géza, Ács József, Bárdossy Antal, Csányi Ottó, Cziczka Sándor, Farbak István, Ficzák Károly, Gazsó Mihály, Händl Vilmos, Herrmann Emil, Hidvéghy Árpád, Horváth Kálmán, Hornyasek István, Jeszovits Károly, Kapp Jakab, Király Ernő, Muszka József, Oszvald Gusztáv, Pauer János, Pelachy Ferenc, Podhragay Pál, Richter Ede, Schwartz Ottó, Svehla Gyula, Sobó Jenő, Stuller Gyula, Singer Samu, Székely Vilmos, Szél László dr., Szitnyai József, Uschibetz Mihály, Velits György, Vörös Ferenc, Wankovits Lajos, Zólyomy Imre.

Vendégek: Ács Józsefné, Csányi Ottoné, Engel Zsigmond, Geiger Márkóné, Hajdu Béláné, Händl Vilmosné, Király Ernóné, Kachelmann Viola, Pauer Jánosné, Ocsosvsky Vilmosné, Szitnyai Józsefné, Tuka Antalné, Wagner Józsefné, Brosmann Jenő, ifj. Farbak István, Péterffy Áron, Nemes Béla akad. kőri elnök.

A rendes tárgysorozat tárgyalása előtt Lits Gyula főispán hivatalosan bejelentve, hogy a vörös-kereszt egylet elnökőjét a király az Erzsébet-renddel tüntette ki, ajánlotta, hogy küldetés

hívja meg a kitüntetett a közgyűlési termébe, Szitnyai József kir. tanácsos, Stuller Gyula lettek a küldetés tagjai, s ezután a tárgysorozat 1. 2. pontjának kihagyásával kezdetét vette a többi tárgyak előadása.

Tudomásul vette a közgyűlés, a gazdasági tanácsos, az érdemester jelentéseit. A mérnöki jelentésnél Pauer János indítványára elhatározta a közgyűlés vizsgálat indítását arra nézve, hogy mi az oka annak, hogy a viihneyi építkezés maig sincs befejezve, dacára annak, hogy május végén készen kellett volna lennie. Nagy és káros mulasztást lát fenforogni, melyet nem szabad vizsgálat nélkül hagyni.

A jövedéki hivatal jelentése szerint a jelen évben a fogyasztási adók jövedelmei 1241 K 29 fillérrel kisebbek, mint a múlt év hasonló szakában voltak.

Eközben megérkezett Farbak Istvánné urnó, akit lelkes élféjessel fogadtak a közgyűlési termében.

Lits Gyula főispán gyönyörű szép beszéd kíséretében tüzte föl a kitüntetett mellére az Erzsébet-rend keresztjét. Farbak Istvánné meghatva mondott köszönetet az óváciért, amelyet a közönség rendezett kitüntetése alkalmából. Vörös Ferenc tb. főjegyző a törvényhatóság nevében mondott üdvözli beszéde után véget ért az ünnepség s a bizottság folytatta a tárgyalást.

A polgármesteri jelentésnél Händl Vilmos a nagy szárazságra tekintettel a beállható vízhiányra hívja fel a figyelmet s gondoskodást kér a lakosság érdekében.

Vihnye-fürdő gondnokának azt a jelentését, hogy a fürdő telve van vendéggel s így biztosra vehető, hogy ez idei év még jobb lesz a múlt évnél, örömmel vette tudomásul a közgyűlés. E tárgyánál a gondnoki jelentésből kifolyólag Jeszovits Károly biz. tag megerősíti a gondnoknak azt a jelentését, hogy sok kelemetlenséget okoz a fürdővendégeknek az asztal és székhány. Ajánlja, hogy bizonyos összeget bocssáanak a fürdőigazgatóság rendelkezésére, a sürgős szükségletek beszerzésére.

Lits Gyula főispán szólt ezután a tárgyhoz s beszéde igazán megnyugtató és reményt keltő volt Vihnye jövőjét illetőleg. Tapasztalatból állítja, hogy Vihnye két év alatt óriási haladást tett s ő azt reményli és biztosra veszi, hogy Vihnye lesz a város pénzügyi helyzetének megjavítója. Jelen-

Kurt Lassivitz pedagógusán, amelynek egyik avatott hirdetője 1920-ban az agyvelő lobosai szerint műveli a gyermekéi elmét? És ugyanakkor tapasztalunk majd annak a jeles művésznak, aki tőzzel és lendülettel fogja igazgítani a főszege és Beethovennek a "Panobor" című illatszfionáját.

Quo vadimus? Hová hajtkák még boldogjában.

Ebben a percben bepörög a Juci s idegen urnak névjegyét hozza tálcán:

— Miféle? — Kértem Jucit a névjegyét forgatva.

— Papfélené látszik, mert olyan paposan néz ki. — Tán kinézer s magát jött megkérni. No, bocssáa be!

Juci küss megilletővé suhogott ki a szóból ahová egy pillanattal később egy gondosan beretvált, pros arak, köpöcs uri ember lépett be. Hosszu sűrű fehér haja hátra omlott, apró kék szemé aranyfoglatu szeméjének pislogott felém, ajkán a művelt ember nyájas mosolya.

— Kérdeznék fog uram, — szól választások angol nyelven, — miért éppen önnel kötöttem ki? Önt az éu elhalt mestersen és pártfogóm, a nagy Cornelius Donders, sokat emlegette előttem, mivel hogy ismerte szándékomat: Magyarországon terjeszteni találmányaimat és fölfedezéseimet. Immunis taláira, szlű országgra van szük-

ségem ezek terjesztése végett, mielőtt az Edison-Röntgen-Curie-Részvény-társaság az ő szerencsétlen inveniúciókkal elkáprasztja. Ime uram: a németalföldi ország statisztikai hivatal legújabb kimutatása, melynek egyik adata szerint a most felvált 1903-ik évben csak a telefon-intézmény magában Amsterdamban, Hágában és Utrechtben 429 örüllet szolgáltatott a különféle ideg-gyógyintézetekbe.

— Foglalnék helyet, uram. Örömmel állók szolgálata. (E. m. a. f.)

Az én látogatóm fejtelmesen mosolygott. Nyilván a psychographonjával kiolvasta belőlem, hogy voltaképen milyen érzelmekkel viseltem irányban. De hát business is business, és így folytató:

— Lássá uram, a világ már a tönk szélére jutott. Minden harmadik ember az ltsen és Lombroso örökével van megterhelve. — Megoldatlan dogmáknak keresi az igazságot. Turkál a sötétségben s elnevezzi azt egyetlen viláagságnak: honajgij vājálk a búzban s ezt valjha a valóság kisugaratának. Gyanus előtte a jóanság s beszél az egészség járványáról. En ennek a nyaralás nemzedéknek a meggyóyítására töreksem. Azt akarom, hogy jószágúnak ismerje a rózsát, édesnek a dalt, szomorúnak a halált s boldoztónak az élet aranyos derűjét. Hogy ne a kőszén moslékjaiól érezze ki a rezeda illatát, ne a szénmarcangóit hangnemek közt élvező, vonagló töredékekben ismeren rá a meoldóira, az oda sulintott festék-gubancokban a színek s vonalnak örök szépségét, és ne a feltámasztott halottban keresse az életét.

— És milyen eszközei vannak e végre? — kérdezém.

volna el az ördög! Mit alkalmatlanodik ez a majom akkor, mikor épp méreteket magamban valamelyítés jogesetet? Bankot, vigjátékot, köleséget?

Edward Lytton Bulwer (aki a Gépök közárságása címen ír egy elmes elbeszélést), Jules Verne és dr. Jókai Mór nem tudnak kitalálni olyan jövő század esodákát, hogy azt valamely nyughatában ifju technikus elme valóra váltani ne igyekezze. Problema nem lehet oly hőbortas, vakmérő, isteniszértő, hogy az ujkor tudosa, följenyen mosolyogva, ne készülne megoldani.

Hol van már a nyolevan nap alatt megkerülhető föld, mikor Tho. Cook és Ta hatvan nap alatt kerülik meg azt velem. A villámmal s a napsugárral való irás és a légi reptülés után: tréfa már aviz alatt akár a tenger fenekére furaodunk; színházi üsté, hangversenyi a pamlagon elnyulva, szávr mellett élvezünk; saját zavunkat hengerre göngyölítünk, hogy a ded-uroka is megértse belőle: istenben boldogul, érdemes elmozdított dedajja milyen kulcs szerint káromkodott? Bassusban-e vagy tenorban? És mindez dilettirissimum ahhoz képest, hogy én nem sokára telefontofonon fogok az én Gányó Laci pajtásommal találkoni színről-színre, hangról-hangra — pedig vagy 10000 kilométerre esünk egymástól. Hallani és látni fogom az én Lacimat. A jó fin! Hogy elagarásztja, elkurizáltja, elkartyázta, elpukásztja s elhazafiasodta apaí örökét, messze Amerikában (Ordiban-Crekk, Meschssts) egy — kilönlegességnek, a magyar módra savanyított kovász-uborka-conservnek szerez most bő keletet.

Még csak a táv-üzközölő van hátra, hogy a new-yorki Delmonico-nak híres menütét itthon dróton élvezzük. — Es ki csodálkozna még a

leg a legnagyobb hiány az, hogy nincsen kellő számú lakosbaba, úgy hogy a jelentkező sok vendéget el kell utasítani. A közönség figyelmébe ajánlja fűrdőt, melynek fejlesztése nagy hasznára lesz a városnak.

Az erdőmester előterjeszti az 1905. évi fagvatási tervet, melynek során megnyugvást vette tudomásul a közgyűlés, hogy az erdők jövő évi jövedelmé 19,000 koronával növekedni fog.

A járványos betegségek utáni fertőtlenítés szabályozására Händl Vilmos és Horváth Kálmán felszólalása után utasítja a közgyűlés a tanácsot, hogy a fertőtlenítésre a költségvetésben megfelelő összeget állítson be.

Boltizár József érseki helynöknek, ki 17 éven át volt Selmecei plébános 60 éves áldozásának alkalmából üdvözlő irat küldését határozta el a közgyűlés.

Végül Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester küldte el, a törvényhatósági városoknak a miniszterelnöknel való tisztelgéséhez.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hírek.** Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester a múlt szerdán Budapestre utazott, hogy részt vegyen a törvényhatósági városok polgármestereinek a miniszterelnöknel való tisztelgésében. — **Lits** Gyula főispán három hetét vilnyei tartózkodása után tegnap Selmecebányán át Ipolságra utazott. — **Nadarassy** Gábor min. tanácsos, dohányjüvedéki központi igazgató és **Bálványi** Gyula pénzügyi tanácsos, a múlt csütörtökön üle érkeztek.

— **Névváltoztatás.** Stanga Adolf selmecebányai lakos családnevét belügyminiszeri engedéllyel Rudnai-r, Stander Lajos szinte selmecebányai lakos pedig Szántó-ra változtatta.

— **Ritka jubileum.** Istennek kiválasztott embere, Boltizár József érseki helynök, Selmecebányának tizenhét éven át prépost-plébános, e hó 14-én ünnepelte meg áldozásának 60 éves évfordulóját. Nemesok ő unnepeit, ünnepeit tilt az egész egyházmegye, Esztergom vármegye és Esztergom város közönsége, mely fényes, nagy ünneppé tette a szeretett főpásztor jubileumát. Városunk közönsége hálaadó isteni tiszteleten vett részt a jubileum napján s a törvényhatósági bizottság üdvözlő iratot intézett a városnak mindenha tisztelettel s szeretettel övezett volt plébánosához.

— Hiszen ez az úppen uram, amiről szólni akarok... S óvatosan körültekintve süttogást folytató. Az én találmányaim kiterjednek minden életkorra s az emberiség minden osztályára. Vallás, tudomány, költészet, művészet, politika, társadalom, szóval az életnek minden megnyilatkozása, az emberi életnek minden szerzeménye más-más mederbe terelődik. Erköles, hajlam, szokás mind új irányt vált.

— Pédákait, uram, példákait! — kiáltán szorongva.

Jy szomszior. Tehát valjha meg uram, hogy megunta a mai utazásnak módját. Egyelőre a szárazföldi utazásról szólók. Agyát úgy-e bár megrengette a vasúti kocsi lökése; utálja a kén-szagu füstnek botokodását minden részen; ne tagadja, hogy a táviró-rudak porcellán gömbjái között kifeszített vas-fonalak föl-s aláláulmázása megszedíti agyát, s hogy az állomások kúzasan csilingelő jelző rincegálják az idegszálat. A bicikli gyerek-sportját mellőzve, az automobil ádáz rohánását csak nem tekinti élvezetnek? Az én találmányom uram, végét véli ezeknek a borsalmaknak. Uram, képzélen egy járművet, amely elé e célra időmított egy, két, vagy négy ló van fogva. Nevezük meg ezt a járművet csészának vagy hintónak. A rossz időjárás ellen van neki füdele. Tiszta időben az erőnyő leobcsátható s ön is megveti magát a hínó szögletében, míg a jőnevelt állatok szaporra ügtesítés haladnak, élvezi a messze kétkő hegyei, a csérgezőző patak mentén virágozó mezőt, a sűrű erdőt, a fénylő eget és felhőinek játéktát s szíjja a fűzős levegőt. Az utba ojtott fogadóban, míg a hó állatokat megbarkolják, ön is kedvére megebédel s folytatja a vidám utazást akkor, amidőn tetszik.

— **Társulati közgyűlés.** A Geramb János József-féle bányatársulat tegnap délelőtt tartotta évi közgyűlést, melyen részt vett Stempl Gyula besztercebányai főbányabiztos is. A gyűlésen báró Foulton Károly elnökölt s jelen voltak Farbak István, báró Foulton Henrik, Löw Tivadar dr., Mangold Armin dr., Berks Róbert képviselőtlen, Kachelmann Károly és Ungár Kálmán dr. ügyvéd. A közgyűlésen megválogtatták a társulati alapszabályokat és végeles határozatot hoztak a Mihály-táró eladása tárgyában.

— **Vasuti tisztviselőik új eskütele.** A selmecebányai vasuti állomás alkalmazottak, tisztiek, alisztek és szolgálk tegnap délután tették le az esküt, Horváth Gyula hajózási és vasuti főfelügyelő és Kun Bertalan forgalmi főnök előtt.

— **Új pénztézetui ügyész.** A kereskedelmi és hitelintézet tegnapelőtt délután tartott igazgatósági gyűlésen Ungár Kálmán dr. ügyvédet ügyhangulag tisztí ügyésszé választotta. Megállapították ezenkívül a félvéi mérleget is.

— **A dohánygyár vizsgálata.** Bálványi Gyula dohányjüvedéki pénzügyi tanácsos a múlt héten megvizsgálta a m. kir. dohánygyár vezetését.

— **Szemere Miklós köszönete.** Szemere Miklóst, ezt a eddig pártalan áldozatkészegű Mecénást a magyar ifúságnak a selmecebányai lövészegyesület e hó 3-án tartott közgyűlésén nagy lelkesedéssel dísz-főlővészesterré választotta. Az egyesület elnöksége igen szép iratban értesítette erről, az egész város közönsége által által örömmel fogadott határozatról a jeles hazafi, aki az egyesület főlővészesterré, Stuller Gyula dr.-hoz intézett következő tartalmas sorokkal tudatta, hogy elfogadja az egyesület kitüntető bizalmát.

Nagyságos úr!

Meghat az a kitüntetés, amelyel Selmecebánya királyi város Lövész-Egyesülete csokélyegsémet dísz-főlővészesterré megválasztani kegyeskedett.

Mindennél fontosabb *ma* szabad nemzeteknél, hogy a nemzet fiait "találni" tudjanak. Mi is szabad nemzet akarunk lenni. Ebben munkálkodunk mi együtt és munkásságunkért nem várunk sem elismerést, sem keresztet senkitől.

Legnagyobb egyedüli jutalmam lesz, ha Önökkel, — ennek az ügnek velem együtt hű szolgáival kezest szoríthatok.

Semmi második, semmi harmadik csepenetés, semmi zaklató fitty. Semmi kihajlasi tilalom, semmi kárterítés intés, sem vészjelző. Gyönyörű! — mondám lelkesedve. — Ideális utazás! De hiszen ez utopia!

Mynekör Lycian Faustus Jäbbert Van de Brogh tagadolag vázta a fotót.

— Nem oly kiivetheten, mint gondolja. Engedje, hogy második találmányomról szóljak. A haladás — már mint az, amit a múlt század végének hivatalodó fia annak szerettek nevezni — s a velejáró új foglalkozások és mesterségek csak a betegségek számat szaporítottak. Szembaj is hullszal van több, mint volt a múlt század elején.

Az óras, a könyvkötő specialis szemzajba mellé most a mindnyájunk szemzajba sorakozik. Ezt a kegyetlen világitó szerek sokasága, főképpen annak a Bremer-lämpásnak brutális fényre okozza. A petroleum bűzét hagyján robbanós és erősen ránk fűt. A gázlágnak göröcsön vonaglósa idejokoran véníti meg a szemet, a teke mediomatt már a gyermeknél zavarja meg. Ezt az állapotot növeli az apró betű, melylye az újabb könyv és lap tele van hínve. S egyezsere, uram: tornyon, utacsarkon, előltünk, felettünk, alattunk és körülöttünk sitergeve gyul ki a vilamos tüzek szemfényesztő tündöklése. Ejjel is sötét üveggel az orunkon botorkálunk már dolgunk után. Ezek a fénykülönbözetek köre fordítva, megrenditenék egy jeges medvének is az egészséget.

— Nos uram? Nos, nos, nos? — sürgetém a professzor urat. — És mi következik mind-ebből?

— Mi egyeb, mint az, hogy más világitó testről gondoskodok. Van egy növény, a brassica napud oleifeva — Magyarországon repce néven

Legyen szerencsém a tisztelt Egyesület tagjához jóvá 1905. év május havában szentlőrinci lövedelmén az ifúság jóvá versenyen, — ha az Isten addig éllet.

Lovezész üdv!
Honfalu üdvözlettel

Szemere Miklós,
dísz-főlővészesterré.

— **Levél egy jubiláló ipartársulathoz.**

Említettük lapunk egy előző számában, sőt egy fővárosi szaklap a »Mészárosok és hentesek ipartársulatának hivatalos közlönye«, mely bőven számolt be a selmecebányai mészárosok ipartársulatának jubileumáról, szintén felhozza, hogy az ünnepe üdvözlő iratot küldöttek Lestyánszky Sándor miniszteri tanácsoshoz, mint a ki széles hatáskörében azokat az érdekeket, melyektől e szak felvirágzása, gyarapodása függ, mindig igaz ügyszerelettel s kiváló gyakorlati érzéssel istápolja. E levélre meleg hangon irt választ küldött az üdvözlő miniszteri tanácsos a jubiláló társulat elnökéhez Lestyánszky József polgártársunkhoz, melyben köszönettel mond a szíves megemlékezést. De azon nézetének ad kifejezést, hogy érdemén felül méltányolta az ipartársulat az ő tevékenységét azzal a kötelei figyelemmel szemben, a melylyel közgazdaságunk s ennek keretében a mészáros ipar érdekeinek támogatása iránt viselkedik. Az ipartársulat méltatása után a miniszteri tanácsos az ipartársulat jó emlékébe, az elnöknek pedig atyafiságos jó indulatba ajánlja magát s hazafias üdvözléssel buzdítja mindnyájukat e nagy multó iparág fejlesztésére, a becsületes munkára. Hisszük, hogy e biztatás, keves jó hatást fog tenni mészárosainkra és henteseinkre, a kik a multat megbecsülik s a jövőért lelkesedni tudnak.

— **Mennyibe került a máv. sztrájkja?** Erre a kérdésre azzal a további kérdéssel lehetne válaszolni, hogy: kinek? A magyar államnak-e, a szállítóteleknek-e, avagy pedig magunknak a sztrájkolóknak? A sztrájk e szenvedő és cselekvő tényezői közül csak a máv., tehát a magyar államnak a kára számítható ki pontosan. A legutóbb közzétett hivatalos adatok a máv. az elmúlt április hónapban 12,684,800 koronát vett be, tavaly áprilisban 15,124,500 koronát; a sztrájk hónapjában tehát 2,436,700 koronával csökkent a máv. bevétel, ami százalékokban kifejezve 16,3% ügane hónapban, mint egy ízben már említettük, a déli vasut 11, a győr-sopron-ebenluti vasut pedig 4,2 százalék bevételi emelkedést érte.

fordul elő — melyet eredeti hivatásától elterelve iszterve gépek olajozására fordítanak. Voltaképpen rendeltetés pedig az, hogy világitson. Fénye nyugodt, egyenletes és soha még szét nem vetetű a tartójt. E találmányom, megvayok felőle győződé, rövid időn megfogja hódítani az egész művelt világot. Gyertink tovább! Hányszor tapasztalja bosszusan uraságod, hogy a vízvezeték csöve vagy oldagult, vagy megrepedt. Hol viz nélkül szátköködnök, hol zápor szakad a fűrdő-szobákba. Am hasztalan küld el a vizetektér, mert csak tized tudnak oltani, de tizedet nem.

— S mit ajánlana ennek helyébe? — dagdógám.

— Még kérdezheti? — felel a professzor ur. — In idéztem vissza emlékébe a hajdani való dunavizet? Ezek az én találmányaim voltaképpen annyiban hasonlítanak, a puskaporhoz, hogy ezt is másodsor kellett kitalálni. Az önök emberszige tőjja njóbi a hátrára emeli az ő diadalmas puttonját — it' s all.

— Ah! Elvagyok bájojva. — mondám megöröknyűdé. Hiszen nekem örült látogatóm van. Berchthantam a telefonhoz s fellogiatam a közkörlázak nappalsal, hogy siessenek segítségemre. Hogy helyőtem, vendégem mosolygott.

— Találmányaim közül még csak kettőt is ismer uram.

— Oh, — vágtam elejébe, — beérem egyelőre ezekkel!

— Hát még a többi! — folytató nekimelegedve. — Az én társadalmi reform-eszmém! Ezel legizent nagyra vagyok. Tiszta István gróf m. kir. miniszterelnök ur ő excéja előtt m. őt is felsziki. Nincs egyeből más benne, mint arról, hogy az

— **Vihnye fürdővendégei.** A legutolsó kimutatás szerint Vihnye fürdőben a közelebbi vendégek érkeztek:

Török Lászlóné honvédszázados neje, leánya és dada Kassa, Miklós Mihály cs. és kir. főhadnagy, neje és 2 gyermeke Győr, Friedler Rozália szatyes neje és leánya Vágújhely, Dr. Medveczy Károlyné tisztí orvosa neje Léva, Veeber Irma áll. tanítónő, Löffler Gizella, Soós Laura huga Mezőtúr, Dr. Vajda Károly orvos Budapest, Dobák Béláné kir. főgályás, özvegye és leánya Szeged, Halász Gézáné erdőg. neje és fia Szegszárd, Földváry Miklós cs. és kir. kamarás és neje Bpest, Delej György hirlapíró, neje és fia Bpest, Zsenge Gy Jánosné és Zsirus Mihályné Cegléd, Vinter Berta és Luszt Sándorné Bpest, Klein Károlyné vasuti hivatalnok özvegye Kőrmöcbánya, Veitorisz Béla vasgári alkalm. Zólyom-Brezó, Verner Thekla és Fuchs Karolin magánok Bpest, Pollák Lipótné kereskedő neje és fia Mada, öz. Guttmann Jakabné magánöz, leánya Wolf Samuné és 2 gyermeke Bpest, Totovits Kálmán tv. főjegyző Ipolyás, Szigeti Győrfi Géza kir. tan., pénzügyigazgató és neje Léva, Andrassy János kir. tan., alispán és neje Esztergom, Kopári Sándor kereskedő neje, Marczali, Gluck József utazó, neje, 2 gyermeke és családje Bpest, Dr. Féléghyázi Agostné és leánya Bpest, Surányi Simon sítő-segéd, 2 leánya és családje, Regulj Jenőné m. kir. bányamester neje, Marthiny Ilona, Szitnyai Mici Selmecebánya, Szemethy Béla gyerm. tanár és neje Bpest, Kiss Rigyesné főfogalmazó neje Selmecebánya, Dr. Schrank Samuné orvos neje Bpest, Gálffy István primári főorvos Kemence, Dr. Lankó Antal primári intéző és neje, Kemence, Dr. Andauer Béla megyei tv. főjegyző Ipolyás, Dr. Dabis Antal kir. törvényszéki bíró és neje Ipolyás, Vékay Károly máv. felügyelő, neje, 3 gyerm. és családje Bpest, Göllner Károlyné gyógyszerész neje és 3 gyermeke Bicske, Szepessyéné Langh Ilona bízt. felügyelő neje és fia Bpest, Ribay Amália és Paula varrónő Bakabánya, Bodry Mihály műszáros és neje Versce, Hubert Janka Szabadka, Politzer Albertné, keresk. neje, 3 gyermeke és családje Bpest, Brizer Netti családél. int. tul. neje és leánya Besztercebánya. Katona Vilmosné keresk. neje Bpest, Zilzer Henrikné leány. neje Bpest, Glück Hermanné vendégfog. neje és leánya Kassa, Szauer Mórné keresk. neje, 4 gyermeke és családje Léva, Debreceiny Miklós kir. ítélőtáblai bíró és neje, Bpest, Herbst Sándorné keresk. neje Bpest, Palmer Kálmán orsz. győrl. gyorsiroda titkára, neje és fia Bpest, Baranyai János, fővár. tanító, iparisk. tanár és neje Bpest, Draskovics Miklósné csémege- és fűszerkeresk. neje Bpest, Franze Leodegárné postásitz neje és Polgár Istvánné Bpest, Csizsnyák Sándor m. kir. pénzügyi titkár és neje Pozsony, Varga K. Pál kir. bírószáji tisztviselő, neje és fia Békéscsaba, Nagy Gizella posta-

ebben az évben születendő minden új polgárt a magyarok dicső királya grófsága meg.

— De hiszen Szemere Miklós ur már egy röpiratban ...

— Szemere ur csak amolyan közönséges nemes embereket contemplált. De én mágnás nemzetnek szeretném látni a magyart, amely eszmével — azt hiszem — magam melé csövétem az egész ...

— Lipótvárost, igenis.

— S a körültekert többi országrészt, tessék elhinni. Mert nézze uram: a demokrácia nem egyéb, mint a tömegek arisztokráciája. Ott van Amerika, a demokráta államosport. S hogy éhez a grófkort és hercegeket. Annrya felgazdagodott már, hogy ott a koldus is négy láb ételt eszik ebédre. Az Astorok, Van der Biltok, Gouldok, Rockefellerek s mind a hány. Rangjuk nincs és születésük tisztára élettani mozzamat, a heraldikának árnya, az ősiségnek minden nyomra nék. Uralkodó köll nekik! A felség ragyogása! A fényes udvartársak! Mól mellé a rang! Cim és rendjel! Az elmék teljesen kivannak már készvite és célra. Még egy lörkös, és megszületik az Amerikai Császárság, tartósabb alapon, mint a Sibiriai Császárság. Ekkor, uram ...

Ebben a pillanatban — hála neked oh Edison! — megrendül a villamos eszegettű, Juci kitarja az ajtót s benne megjelen két hatalmas termőtű rendőr s három athleta löpőmezei legény.

— Melyik az? — kérdi a csapat vezére.

— Ez az! — mondá a professzor és sám mutatott ...

... Erre persze, hogy felébredtem.

Porzó.

és távirat-kezelő, Nagy Gabriella és Irma Veszprém, Blau Gyula építész-mérnök és fia Bpest, Prückler Ilka Bpest, Kertész Nándor kereskedő Bpest, Urfuss Mária színesző Berlin, Tégla Károlyné m. kir. erdőtanácsos, erdszakadémiai tanár, neje és 3 gyermeke Selmecebánya, Weisz Mariska háztulajdonos neje és fia Budapest, Oravecz Bóláné kir. törvényszéki bíró neje Ipolyás, Szlabigh Odónné m. kir. számtanácsos neje és leánya Bpest, Lüttner Lipótné tanító neje és leánya; Kohn Loti és Janka Besztercebánya, Kabina János ottani főredlisk. tanár és neje Bpest, öz. Stancel Anna és öz. Karczag F.-né magánok Bpest, Pudler Ignácóné ügynök neje és leánya Bpest, Kovács K.-né lelk. neje, Kallós J.-né, neje és leánya Ipolyás, Nassinszky József pénzügy. tisztv., neje és leánya Bpest, Tevely Elekné várm. tisztv., neje, fia és anyja. Pellet Ignácóné vasuti felügy., neje és családje Kaposvár, Batori Miksáné m. kir. operaház tagja és gyerm. Bpest, Schatler Anna varrónő Ersekújvár, dabasi Halász Lajosné k. ügy. neje, nevelőné és leánya Bpest, Mayerhuber Ferencné tkpénztári igaz. neje Verébly, öz. Szlaviczay S. Józsefné h.-százados neje és 2 leánya Szekesfehérvár, Dorzsib Béla és neje, áll. feleő keresk. isk. tan. és gyerm. Bpest, Ringer E.-né ker. neje és leánya, Trostler Gy.-né és családje Pásztó, Lachmann Lósta erdőg. növény Tökésújfalv, Faichinger Győző főv. redlisk. tanár és neje Bpest, Karákné Antalné v. h. neje és leánya, öz. Illés F.-né Nyitra, Turczar Mária szabó neje Nyitra, Dr. Heitler Hugóné ügyv. neje, 3 gyerm., dada és nevelőné Bpest, Richter M. István főgymn. tanár Szekesfehérvár, Rössel Jenő vizsgálóbíró, Rössel Irma és szobaleány, Jarog Andor áll. főredlisk. tanár és neje Sopron, Szatcsics Lajosné áll. építési hiv. Balassa-Gyarmat, Zimmermann Gy.-né háztulajdonos Bpest, Moezs Etelka tanítónő, Emilia, Izabella, Ilona, Géza, Károly és anyjuk Szeged, Kún Ákosné, Kún Pirokka bankigazg. neje Bpest, Murányi Endre jogtudor Békés-Cebs, Remenyik Józsefné földbírók és leánya Heva, Gólyan Györgyné ügyv. öz. és leánya Bars-Endréd. Összesen: 531.

— **Civillista és politika** cím alatt érdekes röpirat hagyta el a sajtót. Szerzője Szemere Miklós, politikai életünk egyik legérdekesebb alakja, aki hozzászoktatta a magyar közönséget ahhoz, hogy leplezetlenül megmondja nézelét az ország dolgáról, nem törődve sem azzal, ha e nézetek a hatalmasoknak nem tetszenek, de viszont azzal sem, ha talán nem népszerűek. A civillistával foglalkozva kiindulási pontja az, hogy a magyar nemzet sohasem futarkodott királyválszembén és már Kossuth Lajos is az 1849-iki állami költészetében három millió pengőforintot irányzott elő a királyi udvartartás céljaira, pedig ez akkor jóval nagyobb összeg képviselt, mint manapság. Szemere ezt az egész kérdést másodrendű jelentőségűnek tartja. Szerinte — igen helyesen — nem a pénz és külső csillogás adnak fényt és erőt a dynastiának, hanem igenis a szilárd alapon nyugvó intézmények, minők a nép otthonát védelmező homestead-törvények és a főrendház újjászervezése szilárd nemzeti alapok. A nemzeti államról szólva egy találya, hogy a meddő szöherc nem viszi ez eszmét előbbre egy lépéssel sem, holott nemzeti és erkölcsi erőink céltudatos fejlesztésével óhajtatásunk mind könnyen öltethetnek testet. E röpirat vége azzal az érdekes leplezésszel szölgöl, hogy miniszterelnökünk mindez ideig még nem ismerkedhetett meg a magyar trón leendő örökösével. A diszesen kiállított fűzet tiszteletpéldányként küldetett meg az érdeklődőknek.

— **Főlövész.** A polgári lövöldön a főlövész és hó 23-án és 24-én, jövő szombat és vasárnap lesz. A lövés mindkét napon délután egy órakor kezdődik. A lövészlet befejezésével 24-én este társas vacsora lesz a lövöldön kedvező időben a hársak alatt.

— **Díjtekvés.** A lövöldei tekepályán és hó 24-én délután lesz a díjtekvés. Kezdődik 4 órakor s jelentkezőket délutáni 5 óráig vesznek be a versenyben csak az egylet tagjai vehetnek részt.

— **Tűz.** Mult esztőrtőkön tűz volt Bánkán Hadova erdőrezsben. Kivonult az önkéntes tűzoltóság és sikerült a rohamosan terjedő tűzet lokalizálnia. Nagyobb kár nem történt. A tűzet a

nagy forróság okozta, egy nedvesen ésszerakott széna-boglya gyulladt meg.

— **Ebtörtök ügyelmébe.** A rendőrkapitányi hivatal felhívja a kutya-gazdákat, hogy kutyáikat e hó 20-ig jelentésk be a rendőrkapitányi hivatal 3. számú szobájában, mivel a mulasztókat kénytelen lesz megbírságnolni.

— **Drága képek.** A B. Hirlap írja, a múlt év végén s az év elején Herzig Miksa bécsi cég ügynökei járták be az országot, a kik a hazafiságra appellálva, alíráásokat gyűjtöttek egy Ősi erény című vállalatra, mely magyar történelmi képeket ad ki. Kétkoronás részletekben fizetendő száz koronáért ötven darab fali képre irattak alá megrendelőt ívet, mely az Ősi Erény kiadványváltalhoz volt címezve. A megrendelő nagy része értesítvén, hogy miről van szó, még idejökön visszavonta a megrendelést, de levetéket nem közbesíthettek, mert a cég nem volt kinyomozható. Most a cég, mely azóta bejegyeztette magát, pörrel támadta meg a sok ezer megrendelőt. A tárgyalások a hatodik kerületi járásbírószógn folynak. A ki nincs ott, azt elmacskasóják, a ki megjelenik, az kénytelen egyszeged kötni s a költséggel együtt százhusz—száznegyven koronát fizet a tíz-tizenkét koronát érő képekért. A kárvallottak közül többen megbízták Lengyel Zoltán dr. országgyűlési képviselőt, hogy lüntetőt után szerezzen nekik a céggel szemben elégtételt. — Városunkban is igen sok embert becsaptak, különösen sok szegény iparost, akiknek az muldották a lelketlen ügynökök, hogy csak 2 koronát kell fizetniük s most 100 koronáért perlik őket.

— **Talált tárgyak.** E hó 8-án a Melegpatk erdő rész mellett egy napernyő; e hó 13-án pedig a viihyei országúton egy pénzárca találtatott. Igazolt tulajdonosa átvetheti a rendőrségnek.

— **Balesetek rendőri nyomozása.** A m. kir. belügyminiszter 1904. évi 7.825. szám alatt, valamennyi tisztviselőjéhez körrrendeletet intézett, amelyben az ipari, gyári és gazdasági vállalatoknál előforduló baleseteknek kinyomozása tárgyában megindítandó rendőri eljárást szabályozza. A rendelet így szól: Panasz tárgyává tétett, hogy az elsőfokú rendőrhatalóságok nagy része az ipari balesetek alkalmával — még az iparfelügyelő egyenes megkeresésére is — vagy egyáltalában nem, vagy csak laryhán teljesítik a rendőri előnyomozatot és vizsgálatot. Utalással hivatali elődönmék 1895. évi május hó 27-én 37.302. számú körrrendeletre, felhivom, hogy intézkedjék haldéktalanul, hogy a rendőrhatalóságok a körendészet és munkásvédelem szempontjából egyaránt fontos ezen kötelezettségüknek a jövőben pontosan megfeleljenek. Egyuttal megjegyzem még, hogy a balesetekből kifolyólag megjelendő előnyomozatok vagy vizsgálatok alkalmával az eljáró rendőrhatalóságok — a mennyiben valamely műszaki vagy ipartechnikai kérdés felderítésének szükségessége merülne fel — e célra az illetékes ker. kir. iparfelügyelő közreműködését is igénybe vehetik, akik szolgálati utasításuk értelmében amugy is kötelezve vannak tömeges sérülést okozott nagyobb balesetek alkalmával a helyszíneire kimenni s a baleset okát megvizsgálni.

— **Három csók** és más elbeszélések cím alatt egy elbeszélés kötetet ad ki a lapunk közönsége által is előnyösen ismert jónevű újságíró Honti Henrik. A kötet saját alati van, megjelenése napok kérdése csupán, és ára csinos kiállításban 1 korona. Megrendelhető a szerzőnél vagy a Neumann-nyomdában Ipolyágon, a mely cég készségesen ad gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldányt.

— **A „Budapesti Újságírók Egyesülete”** segélyalapa javára egy Almanachot ad ki, melyben 100 magyar írő munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különféle műmellékletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy album-alakú díszmunka. Ára 5 forint. — Megrendelések a „Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja” kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII., Károlyi-körút 9. Mutatól közzöl-

Ják Porzó (Dr. Ágai Adolf) fenti cikkét, melyet az Almanach számára írt.

— A „Magyar Közélet”, mely Dr. Halmi Elemér kiülő szerkesztésében, kitűnőmód szerint báró Bánffy Dezso nemzeti magyar politikájának organuma, legjobb száma telve van aktuális, érdekes és értékes közleményekkel a politika, társadalom, közgazdaság, tudomány, szépirodalom és a kritika köréből. Önálló felvágás, művészi stíl, gazdag tárgyismeret és közvetlen jólérettség jellemzik e lap magas nivóu tartalmát, mely a következő: Bánffy és a »Vaterland.« — Dr. Halmi Elemér: Egy régi báró és egy új gróf, — Pártügyek. — Porzoltó Kálmán; Késő. — Szemeyei Kornél: Balkáni politikák. — L. L.: Matkovics ur biztat. — Tuba Károly: Szegény Tóth Márton... (Vers). — B. L.: Bánffy a házban, — Balogh Dénes: Önálló vánterítet és iparpártolás. — Szineri György: Hatalom és nemzeti dinasztia. — B. B.: A horvát miniszter. — Mahler Lénárt: Hreiter Britain és Ausztria-Magyarország. — Melchior: A tehetség kamatoztatása. — [—] J. Külföld. — Ráspoly: Darázs-fészek. — Szilánkok. — Goór Pál: Golgota. (Vers). — Jean de la Hire: A torera. — Guy de Maupassant: Az anyaság. — Kritika. — Közgazdaság. Pénzügy. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. A tartalmas és erősen szoviszta irányú szemle szerkesztősége Budapest, V., Kálmán-utca 10. szám alatt, kiadóhivatala pedig Budapest, VI., Váci-körút 61. szám alatt (Országos Központi Községi Nyomda Részvény-Országos) van.

— Uj baromfityesztési ág. A közönség mezei vagy parlagi galamboknak, melyek minden figyelmen nélkül ott keltenek a tornyokban, a magtárak ebesze alatt stb., a gazda eddig alig vette valamely hasznát. Az »Országos Baromfityesztési Egyesület«, ezen segítő, a parlagi galambok fogyasztását új rendezte, hogy minden időben bármekkora mennyiséget átvethet. Fizet minden egyes parlagi galamb darabját az eladó helyén 40 fillért és elváltaja a vasuti szállási költségeit. Tekintve, hogy a parlagi galamb évenként tízszer is költ és huzd bő fiatal nevel, s kintve végül, hogy a kis galambok felnevelése semmibe sem kerül, ki fog tenni, hogy száz pár parlagi galamb eltartása majdnem nyolcszáz koronát eredményez, mi ezen, eddig ki nem használt baromfityesztési ágból kétszázszázelettel figyelemre méltó jövedelem. Akinék már is volnának eladó parlagi galambjai, az szveskedjék át bejelenteni »Országos Baromfityesztési Egyesületnek Budapestben, VII., Rottenbiller-utca 30. szám.

44904. sz. VII. Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

Rendelet.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-c. 3. §-a alapján a belügyi és földmívelésügyi miniszter urakkal, illetve a horvát-szlavon-dalmát bán urral egyetértőleg az 1903. évi június hó 18-án 28559. sz. a kibocsátott rendelet II. A) 3. pontjához, annak j) alpontja gyantát a következő rendelkezést fűzöm.

— j) fűrdőhelyeken, az ipari és kereskedelmi üzletekben az előirányozott és házhoz szállítás, a mennyiben e célra az idézett 28559/1903. számú rendelet hosszabb időt nem állapít meg vasárnapokon és szent István napján a fűrdőidény tartama alatt déli 12 óráig végezhető.

E rendeletnek kihirdetése napján azonnal életbe lép.

Budapest, 1904. évi június hó 30-án.

Hireonlmy.

28541. 1904.

III. B. M. sz. körendelet.

A eszdék- és munkakönyveknek az azok kiállítására jogosított hatóságok által a kir. egyetemi nyomdából leendő megrendelése.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Az 1876. XIII. t.-c és az 1884. XVII. t.-c.-nek végrehajtása tárgyában az 1876. évi május hó 17-én 23364. sz. a. kiadott belügyminiszteri illetőleg a 30263. és 48665/1884. számú földm. ipar- és kereskedelmiügyi miniszteri rendeletek által értesítették a törvényhatóságok, hogy a család- és munkakönyvek előállításának és a hatóságok részére való előirányozásának kizárólagos jogával a m. kir. egyetemi nyomda bízott meg s ezszeresmind elrendeltetett, hogy a hatóságok ebbeli szükségleteiket kizárólag csak ezen nyomdából szerezzék be. Az utóbbi időben ennek dacára mind sürűben kerülnek forgalomba más nyomdákban készült és az előírástól eltérően kiállított család- és munkakönyvek, s ezáltal, az azokkal tözött visszaélések mind gyakoriabakká váltak; felhívom emellett, hogy a címelt, hogy intézkedjék az iránt, hogy a család- és munkakönyvek kiállítására a törvényhatóság területén illetékes hatóságok ebbeli szükségleteiket kizárólag csak a m. kir. egyetemi nyomda igazgatósága útján (Budapest I. ker. Vár. Iskola-tör. 3. sz.) szerezzék be.

A hivatali vizsgálatok alkalmával az illető hatóságoknál a család- és munkakönyv készlet megvizsgálás, s ha ebben a könyvek elkészítésére engedélyt nem nyert nyomdákban készült könyvek találhatnának ezek megsemmisítendő. A közönség tájékoztatása céljából pedig a törvényhatóság területén közzéteendő, hogy a felek által közvetlenül beszerzett s kiállítás véget a hatóság-hoz vitel család- és munkakönyvek nem fogadhatók el.

Budapestben, 1904. évi június hó 22-én.

A miniszter helyett:

Sándor s. k. államtitkár.

HIRDETÉSEK.

Pénzt, sok pénzt,

harmincké 1000 koronáig kérésbél mindenki tetszéségen minden esküment adható. Költséje be címét E. 440 jelzge alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim.

A köhögésben szenvedő közönség.

használja a régóta bevált és jó ízű

„Kaiser-féle MELL-CARAMELL“ cukorkákat.

2740 közgyezőleg hitelesített okirat eléggé bizonyítja, mennyire beváltak és biztos sikerrel hatnak ezek a cukorkák rekedtség, hurut és elnyálkosság ellen.

Ha hasonlólt kívánunk utasítunk vissza és óvakodjunk hamisításoktól. Csak „három fenyő” valódi védjeggyel. Csomagja 20 és 40 fillér.

Reklár: **Márkus M.** elkészítete selmecebányán Deak-Ferenc-utca 7./I. sajtó ház. ... Alapítottott 1830. ...

Mindig friss céd-, pilseni-, Dréher-féle király- és porter sör!!

Mélyen tisztelt közönség!!

Az általam bérlet „Petőji kertek” Selmeceben az egyedüli nyári mulató helyet nagy áldozatokkal, oly állapotba hoztam, hogy az az előelő közönség magasabb igényét is kielégítheti.

Az imánban díszes kertben egy nagy, fődött étterem is rendelkezésre áll a n. közönségnek. Kifűnő díleik és ilalok felszolgálása, előzékeny kiszolgálás és kifőgástan tisztaság által, minden törekvésben oda irányul, hogy a n. e. közönség teljes meglepetését kidermelhessem.

Visszot szorosan mely tisztelettel kérem nagyra becsült partfogását is.

Állatonsz szolgálja

Daubner János.

Kifőgástanos konyha!!

Kifőgástanos konyha!!

Promp. előzékeny kiszolgálás!!

Kifűnő, természetes fehér- és vörös borok!!

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései. 1904. évi július 9—16-ig.

Születés.

Prokein Elek, Schrötter Mária, fiú,	Selmecebánya.
Kitschner István, Debnar Anna, fiú,	"
Kandra János, Chrien Emilia, fiú,	"
Háladék József, Jokl Matild, fiú,	Banka.
Melezer Antal, Melezer Erzsébet, fiú,	Selmecebánya.
Csunderlik János, Szelepcsényi Mária, fiú,	"
Stohl János, Bombala Mária, leány,	Hodrusbánya.
Csis György, Simkovicz Anna, fiú,	Steffultó.
Koleda József, Remen Mária, fiú,	"

Kihirdetés.

Konopka György Steffultó, Lupták Katalin Hegyhát. Gyuziga Ignac Steffultó, Kollada Mária Sztinyató.

Házasság.

Futza Mihály, Hoenninger Mária, Selmecebánya. Zatyko János, öz. Lamer Jánosca, Selmecebánya. Matrasz Ferenc Sztinyató, Gressner Teréz Steffultó. Nemky Karoly Diósgyőr, Schöbál Mária Steffultó.

Halálozás.

Eberlein Alojzia, 74 éves, szervi szívlejt. Hippmann Ignác, 71 éves, aggkör. Zahorecz Zsuzsi, 2 éves, gyomorgörögök. Kruszalák Pál, 17 napos, veszelettel gyengeség. Lauko Mihály, 3 éves, gyermekszaj. Debnar Szidónia, 1 hónapos, béllhurut. Lichner Anna, 18 hónapos, agygműköd. Grollmuez József, 86 éves, aggkör. Breznianszky Fülöp, 57 éves, vesegyuladás. öz. Krieger Mihályné, 76 éves, aggkör.

Schicht Szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Mindenütt kapható!

Legjobb, legkiadósabb, legtisztább és azért a legolcsóbb ..

Szappan.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál ügyelni tessék, hogy minden darab szappan „Schicht” vagy pedig a fenti „védjegyekkel” legyen ellátva.

Amerikába

Díjmérséklés a III. osztályon

135 Korona

Becsből Antwerpen át
NEW-YOR, PHILADELPHIA
ellátással együtt.

Hogy ezen olcsó kivételre árón mehesen az utas, kell hogy K 20 — előleget küldjön

RED STAR LINE
Wien, Wiedner Gürtel 20.

CSERNÁK GYÖRGY

CIPÉSZZETE
SELMECHANYÁN, KOSSUTH-TÉR.

Nál- és férfi-lébbel, legfinomabb bel- és külföldi anyagból a legújabb divat szerint.
Kész cipőraktár.

Elsős- és kir.-osztály-magyar kizárólag szab. viharmentes.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly
Bécs, III., Hauptstr. 120, saját házában.
Kiváncra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kap. szabad. Hatály gyógyszer által Majna Frankfurt.

Kronsteiner-féle új zománc.

Homlokzat-festéke

hátsó véde

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mehető, viharmentes, tűzálló, szomszédokat csak egyszerűen mosni. Jobb, mint az olajfesték. Ezek színe szilárd és fényes marad. Széles és különböző árúknak, vasútnak, templomok, kápolnákhoz, stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 Kr. Jégjégo eredmény. Homlokzat-festék, viharmentes, mehető, tűzálló, 40 minta csajföldi árúknak. Kérj 12 Kr-tól följebb.

Valóban nagyszerű és elérhetlen „rovartörő.” Csak palackban vegye.

„Facherlin”

Selmeobányán: Geiger Márk, Engel Zsigmond, Ernst Zsigmond, Ifj. Marschalko Gyula, Weisz Ignác és Weisz Samu fűszerkereskedőknél.
Hodrusbányán: Kukucska József és Weisz Jakab fűszerkereskedőknél.
Ipolyásán: Berczeller M. Bolner Dombo Károly és Rumann Lajosné fűszerkereskedőknél.
Környöbányán: Freud Manó, Gazdik János, F. W. Horn, Klein Hermann és Ritter Leopold J. fűszerkereskedőknél.

Oltóság! Leiklimeretességt! Saját érdekekben hirdessen kizárólag LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 54. hirdetés! Iradján által. Szakavatósági Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízi gyógyföld, párálan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás és vízvíz-szódákkal, kó- és kádtróttákkal.

200 kényelmes lakosbóvával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB

a KRIEGER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSEI: ELŐZÉNYBÉGI: SZERENŐSE-NAPTÁR NYOMV ÉS BÉRMENY!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

100.000 forintjegy, 50.000 nyér. — Nyersimányok Összege 14.459.000 korona.

A Kisbirtokosok

Országos Földhitelezete
BUDAPEST, V., GEZA-UTCA 2.

300 Koronától kezdve ad förtésítésre záloglevél-kölcsönöket, melyek után

Újabb kölcsönösségek:	2% letelekésít:
50 éva a társ 41.500 Ft	50 éva a társ 41.500 Ft
50 . . . . . 4.500 Ft	50 . . . . . 4.500 Ft
30 . . . . . 3.500 Ft	30 . . . . . 3.500 Ft
20 . . . . . 2.500 Ft	20 . . . . . 2.500 Ft

fiatlandó járulékal a förtésítéshez együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

KRIEGER-féle

Chocia

ERŐSÉGI PÓDER ÉS SZAPPAN

Chocia

HÓTEL PARIS SZÁJLODA

SZAJLODA SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 2-30 K-tól fejebb kizárólagos és villanyvilágítással együtt. Fürdő, cigány kávéház, étterem és kócsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hálók felé.

REMINGTON

LEGKÖRLESEBB

IRÓGÉP

ÚJ MODELLJE megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGONSKILÉ

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

On nagyon időseknek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAUFESTŐ-SZERREL.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresebb gyógyszer: aszthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbetegségek, elmezsavar stb. ellen. Megelőző és gyógyító kiegészítő!

D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VACZI-KÖRÚT 18. SZ. I. E.

LEGERŐSEBB LEGERŐSEBB ARGENTINO-ÉS SZÉPTŐSZEREK!

Versenyes kiváltó ártók! Elsőrangú angol és francia női ruha-felkészítőanyagok árúháza

LEON és OLÁH

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V., Lipót-körút 7.
BÉCS Dorotheenstrasse 76-85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobílok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Készrevaló berendezések működésben. — Előadó gyártmány. — Készrevaló üzemeltetők.

PAISCHER VILMOS
FÉRFI- ÉS GYERMEK-TÁRHÁZA
Budapest, IV., Rózsapoti Városliget (Károlyi-park)

Elsőrangú készletű, legújabb